

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ON-LINE НАВЧАННЯ

Романюк І.А., доктор економічних наук, доцент,
Криворізький державний педагогічний університет, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-6611-9845>
E-mail: romaniuk.iryna@ukr.net

Цифрові технології стали невід'ємною частиною сучасного освітнього процесу, відкриваючи нові горизонти для викладачів і здобувачів освіти. Їх інтеграція сприяє доступності знань, розвитку інноваційних методів навчання та підготовці фахівців до роботи у швидкозмінному світі. Особливої актуальності цифрові технології набули в умовах пандемії COVID-19, коли дистанційна форма навчання стала основною для більшості закладів освіти. У той час, коли фізичний доступ до навчальних аудиторій був обмежений, саме цифрові платформи забезпечили безперервність освітнього процесу, відкривши можливості для обміну знаннями через віртуальне середовище.

Після пандемії використання цифрових технологій не зменшилося, а, навпаки, продовжило вдосконалюватися. Сьогодні, під час воєнного стану в Україні, цифрові інструменти стали не лише засобом навчання, але й критично важливим інструментом забезпечення освітнього процесу в умовах постійних загроз і нестабільності. On-line навчання залишається одним із ключових способів організації освітнього процесу, дозволяючи здобувачам вищої освіти отримувати знання навіть у складних життєвих обставинах. Завдяки таким технологіям здобувачі вищої освіти мають змогу навчатися, перебуваючи у відносно безпечних регіонах, а викладачі можуть забезпечувати якісну підготовку майбутніх фахівців.

У цьому контексті освітня компонента «Ринок туристичних послуг» демонструє унікальні можливості для інтеграції цифрових платформ, які забезпечують ефективне навчання та дослідження сучасних тенденцій у туризмі. Туристична галузь, як одна з найбільш чутливих до зовнішніх викликів, потребує швидкого аналізу даних, вивчення ринкових трендів і адаптації

до змін [1, с. 95]. Цифрові платформи дозволяють здобувачам вищої освіти не лише отримувати теоретичні знання, а й на практиці досліджувати вплив глобальних явищ, таких як пандемія чи війна, на розвиток туризму. Інструменти для аналізу даних, візуалізації інформації та дистанційної співпраці дають змогу здобувачам вищої освіти і викладачам формувати глибоке розуміння ринку туристичних послуг, навчаючись у цифровому середовищі.

Цифрові платформи дозволяють здобувачам вищої освіти вивчати ринок туристичних послуг у реальному часі, аналізувати його динаміку, вивчати конкурентів та прогнозувати зміни. В умовах глобалізації та цифровізації туристична галузь активно використовує технології, і здобувачі вищої освіти повинні бути готовими до роботи з ними. Такі платформи, як Google Trends, Statista, та вітчизняні сервіси, наприклад, Prozorro.Travel, допомагають аналізувати попит на туристичні послуги, визначати популярні напрямки, а також оцінювати вплив глобальних та локальних факторів на ринок. Зокрема, вивчення впливу воєнних дій на туристичну галузь України стало можливим завдяки доступу до даних через ці інструменти.

Цифрові платформи забезпечують доступ до реальних даних, надаючи актуальну статистику щодо туристичних потоків, трендів у вподобаннях споживачів та змін у регіональній популярності напрямків. Це дозволяє здобувачам вищої освіти отримувати найсвіжіші та найбільш релевантні дані для аналізу ринку. Візуалізація інформації є важливою складовою навчання, оскільки інструменти, такі як Power BI або Tableau, дозволяють створювати інтерактивні графіки та мапи, що полегшують аналіз ринку туристичних послуг та забезпечують краще розуміння складних даних. Окрім цього, цифрові платформи інтегрують елементи гейміфікації в навчальний процес. Інструменти, такі як Kahoot або Quizlet, додають ігрових елементів до процесу вивчення, що робить навчання не тільки більш захоплюючим, але й значно ефективнішим. Останнім часом також широко використовується проектний підхід, і платформи як Miro або Notion дають здобувачам вищої освіти можливість розробляти бізнес-плани туристичних компаній, аналізувати конкуренцію та створювати маркетингові кампанії. Це дозволяє не тільки

застосовувати теоретичні знання на практиці, а й розвивати ключові навички, необхідні для успішної роботи на ринку туристичних послуг.

Переваги інтеграції цифрових платформ є значними. По-перше, робота з реальними інструментами дає здобувачам вищої освіти можливість розвивати практичні навички, необхідні для працевлаштування в туристичній галузі, що є важливою складовою навчального процесу [2, с. 47]. По-друге, on-line навчання дозволяє забезпечити гнучкість, адаптуючи програму до сучасних викликів, таких як вивчення впливу зміни клімату або геополітичної ситуації на туристичний ринок. Це дозволяє здобувачам вищої освіти не тільки засвоювати теоретичні знання, але й практично застосовувати їх до реальних ситуацій. Нарешті, цифрові платформи забезпечують інтерактивність, сприяючи активній взаємодії між здобувачами вищої освіти, викладачами та практикаками галузі. Така взаємодія покращує навчальний процес, робить його більш динамічним і відкритим до нових ідей та обговорень.

У 2024 році, згідно з даними Державного агентства розвитку туризму України, попит на внутрішній туризм збільшився, особливо у безпечних регіонах країни. Для аналізу цих даних здобувачі вищої освіти можуть використовувати платформу Google Data Studio, створюючи інтерактивні звіти та презентуючи результати досліджень. Також платформа Zoom стала важливим інструментом для проведення воркшопів із представниками туристичного бізнесу. Наприклад, здобувачі вищої освіти організують зустрічі з підприємцями, які адаптували свої бізнеси до нових умов, розробляючи пропозиції для внутрішнього туризму.

Попри значні переваги, використання цифрових платформ має й кілька важливих викликів, які можуть обмежувати їх ефективність у навчальному процесі. По-перше, недостатня технічна підготовка є однією з основних перешкод. Частина викладачів і здобувачів вищої освіти не має достатнього досвіду роботи з цифровими інструментами, що ускладнює впровадження нових технологій в навчання. Це може призвести до затримок у процесі освоєння необхідних платформ, а також до втрат часу на вирішення технічних проблем. По-друге,

обмежений доступ до ресурсів, зокрема до інтернет-з'єднання, є ще однією серйозною перешкодою. В умовах війни, коли зв'язок може бути нестабільним або навіть відсутнім, навчання через інтернет стає проблематичним, а доступ до цифрових ресурсів – обмеженим. Це ускладнює процес навчання для здобувачів вищої освіти, особливо в віддалених або менш безпечних регіонах. Нарешті, висока вартість деяких міжнародних платформ для аналізу туристичних ринків також може бути суттєвою проблемою. Багато з таких платформ є платними, що робить їх недоступними для широкого кола користувачів, зокрема для здобувачів вищої освіти і освітніх закладів з обмеженим бюджетом. Ці фактори потребують ретельного планування та пошуку альтернативних рішень для забезпечення доступу до необхідних інструментів для всіх учасників навчального процесу.

Подальший розвиток цифрових технологій відкриває нові можливості для вдосконалення навчального процесу. Впровадження штучного інтелекту, аналіз великих даних та використання віртуальної реальності дозволять створити ще більш інтерактивне та ефективне середовище для вивчення ринку туристичних послуг. Цифрові платформи стають ключовим інструментом у навчанні здобувачів вищої освіти освітньої компоненти «Ринок туристичних послуг». Вони не лише полегшують доступ до інформації, але й сприяють розвитку критичного мислення, аналізу даних та практичних навичок, необхідних для роботи в туристичній галузі. Інтеграція таких платформ у навчальний процес є важливим кроком до підготовки фахівців, здатних адаптуватися до викликів сучасності та сприяти розвитку туристичного ринку України.

Бібліографічний список:

1. Кожухівська Р.Б., Непочатенко В.О. Digital-технології як основа розвитку туристичної діяльності в Україні. Економіка та держава. № 7. 2020. С. 93-98.

2. Ігнатенко М.М., Мармуль Л.О., Романюк І.А. Розвиток конкурентних стратегій підприємств в умовах глобалізації ринків. Економічний вісник університету. 2023. Вип. 57. С. 45-51.